Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

LAUSUNTO 23.2.2024

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: Suomen avaintavoitteet EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi, EU/41/2024-VNK-1

Suomen pääprioriteetit EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan ovat E-kirjeen Suomen kannan mukaan Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen, Euroopan kokonaisturvallisuuden parantaminen ja puhtaan siirtymän sekä biotalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksien edistäminen. Pidämme näitä hyvinä ylätason tavoitteina.

Strateginen kilpailukyky

Kannatamme ja pidämme tärkeänä teknologianeutraaliaa lähestymistapa, jossa puhdas siirtymä toteutetaan markkinaehtoisesti ja kustannustehokkaasti.

Kannatamme Suomen tavoitetta paremmasta ja vähäisemmästä EU-sääntelystä. Merenkulun sääntelyn painopiste tulee olla globaalissa sääntelyssa tulevan komission kaudella. FitFor55-paketin jälkeen ei ole tarvetta uudelle alueelliselle sääntelylle, fokuksen tulee olla IMO:ssa tapahtuvassa globaalissa sääntelyssä ja EU:n aktiivisessa vaikuttamisessa globaalin sääntelyn valmistelussa. EU:n merenkulkuun liittyvät tulevat toimet ja tavoitteet tulee olla linjassa IMO-sääntelyn ja tavoitteiden kanssa. Tämä olisi hyvä nostaa esiin Suomen kannassa, koska pitkien merikuljetusten maana nimenomaan merenkulkuun tuleva alueellinen sääntely rasittaa eniten maantieteellisesti pussin perälä olevaa Suomea, josta esimerkkinä tämän vuoden alusta voimaan tullut merenkulun sisällyttäminen EU-päästökauppaan.

Lisäksi merenkulun kansainvälisistä pelisäännöistä on pidettävä kiinni ja lippuvaltioperiaatetta tulee kunnioittaa kaikessa EU:ssa ja EU-maissa tapahtuvassa sääntelyssä. EU:ssa on noussut erilaisia aloitteita, jotka ovat ristiriidassa merenkulun kansainvälisten sopimusten ja pelisääntöjen kanssa.

Kannatamme myös jäsenvaltioiden erityispiirteiden parempaa huomioimista sääntelyssä. On huolehdittava siitä, että sekä alueellisessa- että maailmanlaajuisessa sääntelyssä ja taloudellisissa ohjauskeinoissa huomioidaan Suomen olosuhteet ja talvimerenkulku. Suomen kannassa olisi hyvä nostaa erityisesti talvimerenkulun erityispiirteiden huomioiminen, koska Suomelle nimenomaan merilogistiikan kustannukset heijastuvat kaikille sektoreille kilpailukykyhaittana.

Lisäksi pitkien merikuljetusmatkojen Suomelle on tärkeää huolehtia siitä, että samoista päästöistä ei makseta kahta kertaa. Kun maailmanlaajuinen taloudellinen ohjauskeino tulee merenkulkuun, on EU päästökauppaa sopeutettava niin, että päästöistä maksetaan vain kertaalleen. Muuten kustannustaakka on kohtuuton Suomelle. Tämä on Suomelle niin strateginen kysymys, että se olisi hyvä näkyä selkeästi Suomen kannassa.

Pidämme kannatettavana sitä, että Suomi pyrkii vähentämään etenkin yritysten hallinnollista taakkaa lisäävää sääntelyä sekä nostaa osaavan koulutetun työvoiman saatavuuden parantamisen keskeisenä tekijänä Euroopan kilpailukyvylle.

Suomen Varustamot
Aleksanterinkatu 44, FI-00110 Helsinki, Sähköposti: office@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksandersgatan 44, FI-00110 Helsingfors, E-post: office@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksanterinkatu 44, , FI-00500 Helsinki, Finland, E-mail: office@shipowners.fi, www.shipowners.fi

Puhdas ja digitaalinen siirtymä

Suomen kannan mukaan uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden toimien prioriteettina tulee olla fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen. Tämä on kannatettava prioriteetti, mutta vastaavasti prioriteettina tulee olla uusien fossiilittomien polttoaineiden saatavuuden parantaminen nopealla aikataululla. Esimerkiksi, ilmailun tavoin päästökauppatuloja tulisi kohdentaa meriliikenteen fossiilittomien polttoaineiden saatavuuden parantamiseen kilpailukykyiseen hintaan sekä riittävän jakeluinfran varmistamiseen merenkulussa.

Kokonaisturvallisuus ja vahvempi Eurooppa

Kannatamme sitä, että Suomi korostaa tarvetta vahvistaa unionin kriisinsietokykyä eli kokonaisvaltaista ja laaja-alaista varautumista mahdollisiin tuleviin kriiseihin ja hybridiuhkiin.

Meriyhteyksien jatkuvuuden merkitys ja EU-merenkulun kilpailukyvyn ylläpito ja edelleen kehittäminen on välttämätöntä. Kilpailukykyinen toimintaympäristö on edellytyksenä sille, että EU:ssa on omaa tonnistoa huoltovarmuuden varmistamiseksi kaikissa oloissa. Suomelle meriyhteyksien varmistaminen on erityisen tärkeää sijainnistamme johtuen (merikuljetusten osuus Suomen ulkomaankaupasta kesäkuussa 2023 oli 95,7%, tuonnista jopa 97,7%). On huolestuttavaa, että Suomen kannassa ei tunnisteta poikkeuksellista riippuvuuttamme merikuljetuksista. Esitämme, että kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi Suomen kantaan lisätään linjaus siitä, että huolehditaan eurooppalaisen merenkulun kilpailukyvystä, jotta EU:lla on omaa kauppalaivastoa varmistamaan kriittiset huoltovarmuus- ja sotarvikekuljetukset kaikissa oloissa.

Tiina Tuurnala
Toimitusjohtaja
Suomen Varustamot
p. 040 5476762